

Saarde Sõnumid

Nr.10 (70) Reede, 22. detsember 2006

Hind 5 kr.

Head Saarde valla elanikud!

Möödumas on jälle üks tõine aasta ning peagi on kätte jõudmas jõuluaeg. Kahjuks ei näita seda mitte looduse märgid. Detsembri keskpaik näeb välja nagu oktoober, kus muru on roheline ja sooja kuni kümme kraadi. Aga looduse vastu me küll ei saa.

Kui möödunud aastal oli kolm omavalitsust lõpuks ühinenud de facto, siis nüüd võib öelda, et see on toimunud ka tegelikkuses. Me ei räägi enam Kilingi-Nõmme, Talistega Saardest eraldi, vaid ühisest Saarde vallast.

Miks tahtsime ühineda? Ikka selleks, et saada üks tugev omavalitsus. Saame teha ühiselt suuremaid investeeringuid piirkonna tasakaalustatud arenguks, püüame olemasolevaid inim- ja materiaalseid ressursse võimalikult efektiivselt kasutada ja majanduslikku potentsiaali suurendada. Kõik selleks, et parandada vallaelanike heaolu.

Mis on toimunud selle aasta jooksul? Kindlasti pole ühinemine olnud kerge. Aga kas elu peab kerge olema? Tegelikult võib ühinemist võrrelda teatud mõttes tundmatus kohas vette hüppamisega. Me ei teadnud, mis meid ees ootab. Praegu oleme juba tüki maad targemad. Mööduval aastal oleme investeerinud tublisti koolidesse s.t meie lastesse, aga lapsed on ju meie tulevik. Oleme panustanud klubidesse-seltsimajadesse, päevakeskustesse, samuti spordihoonetesse. Projekteerimisel on uus spordihoone Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi juurde. Remonditud on hulk kilomeetreid valla teid ja tänavaid. Sellest kõigest on lähemalt kirjutanud sama ajalehe veergudel abivallavanem Andres Kukk.

Kindlasti kuuluvad siinkohal minu suurimad tänusõnad tehtud töö eest kõigile vallavalitsuse töötajatele. Samuti on mul hea meel, et Saarde Vallavolikogu on töötanud selle aasta jooksul tõiselt ja üksmeelselt, rahva huvisid silmas pidades, mitte poliitilistest kaalutlustest lähtudes.

Aga kõige materiaalse ja maise kõrval on tähtsaim inimene. Täna ses kiire majanduskasvuga ühiskonnas kipub tihti inimene jääma kõige muu varju. Tihti peetakse raha kõige tähtsamaks. Olen veendunud, et raha on vajalik, kuid mitte kõige olulisem.

Ja kahjuks on meie ühiskonnas siginenud ka liialt palju kurjust. Just praegusel jõulude ootuse ajal peaksime selle unustama ja rohkem mõtlema oma lastele, sõpradele, tuttavatele ja lähedastele. Püüame olla nende vastu head, hoolivad ja armastavad, teha neile kingitusi. Tihti on andmise rõõm palju suurem kui saamise rõõm. Kui me üheskoos nii mõtleme, siis suudame kindlasti muuta elu meie koduvallas ja kodukülas inimsõbralikumaks. See on meie endi kätes.

Kallid vallaelanikud, soovin Teile kõigile rahulikke jõulupühasid ja rõõmuküllast aastavahetust!

Väino LILL
Vallavolikogu esimees

Uue valla esimene aasta

Kolm endist eraldiseisvat omavalitsust ühinesid Pärnumaa suu-riimaks SAARDE VALLAKS. Nüüdseks on sellest möödunud enam kui aasta. Milliseid mõjutusi see endaga elanike jaoks kaasa tõi, seda teab iga inimene omast käest.

Kõige tähtsam on, et möödunud aastal sündis meie vallas 41 uut valla kodanikku. Uutele vallakodanikele toimub pidulik vastuvõtt Kilingi-Nõmme klubis 20. detsembril.

Eestlastel on olnud ajast aega kombeks aasta lõpus veidi hinge tõmmata, võtta korraks aeg maha, hinnata tehtut ja planeerida tulevikuvisioni. Kas pidada eelmist aastat kordalainuks või mitte, seda otsustate ju teie, arvukad valla elanikud. Elades Tõllal, ei puutu inimene just sageli kokku Talil tehtuga ja vastupidi. Seetõttu väike meenus aasta jooksul teoks saanust vallaametniku silmade läbi.

Valla internetiseerimiseks püstitasime kolm uut 30-meetrist Wi-Fi masti Kärsu, Sigaste ja Lodja külla. Kilingi-Nõmme EMT mastis asuv saatja on vahetatud uue ja võimsama (4 MB) saatjaga. Wi-Fi avalik leviala on nüüdsest Allikukivi ja Tali raamatukogus, ka Tihemetsa päevakeskuses. Kahjuks ei suutnud me, vaatamata pingutustele, leida lahendit Tõllal, mis aga ei tähenda, et see nii peakski jääma. Tali piirkond omab võimalust kiireks ADSL internetiühenduseks.

Kiriku järve muul on nüüdseks korrastatud ja järve muulipoolne kaldalaski puhastatud. Sillaotsa järvel on valminud ujumiseks sobiv ala. Mitmekümne meetri laiune liivarand koos umbrohu kasvu takistava kangaga peaks aastateks tagama mõnusa kaldariba vett ja päikest nautijale. Valmis on ka pingid istumiseks ja riiete tarvis, aga need paigaldame tulevaks suveks.

Kanaküla külaselts, kes suurema osa vahenditest ise projektiga leidis, omab nüüdseks päris oma peoplatsi koos katusealusega. Samuti on Kanaküla infotahvli juures varjualune teekäijale või läbisõitjatele, kus saab vihmaga nii burgeri, coca kui jäätise ära süüa ning tarvilised hädadki ära toimetada.

Teedest rääkides oli sel aastal kruusaga katmisel põhiorhok Tali-Marina teel. Muus osas said vaid hädavajalikud pikemad ja lühemad lõigud osalist lappimist. Kiriku tänav sai surnuaia kõrvale asfaldist kõnniteeriba ja pindamiseks jagus vahendeid vaid Pärnu tänava kahekilomeetrisele lõigule. Keslinna on paigaldatud infoviidad, mis juhatavad teed meie linna mittetundvatele inimestele. Teede ääri puhastati võsast üle 10 kilomeetri. Tänu sellele on tänaseks autoaga täiesti sõidetavad nii Talil endine prügila tee kui Väike-Tõlla tee.

Tänavavalgustusel seisavad suuremad muutused alles ees. Möödunud aasta oli pigem olemasolevate remondiks. Ehk väärib eraldi välja

toomist kesklinna pargiäärne, kus peaks nüüdseks valgus põlema terve öö, väärtustamaks veidigi meie täiesti pimedat väikelinna. Ka Saarde kirik on sellest aastast valgustatud. Just see viimane väärib erilist tähelepanu, kuna enne, kui valgustus tööle sai, käisid pahad poisid ja viisid osa valgusteid minema!

Koolide käekäigust järgmist - kui Tali Põhikool sai vaid uued siseused ja veidi kenama saali, siis Tihemetsa õppeasutusel täitub ammune unistus - loodetavasti veel aasta lõpuks saab toetatud sööklapealne varikatus, katusealune ise saab uue vooderdise koos endises stiilis uste-akende ja rõdupiirdega. Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi suure maja täisring uusi aknaid oli muidugi kooli direktori ammune soovunelm. Samuti vahetasime välja kooli ehitamise ajast, aastast 1960 pärit kivisöe-katlad. Need asendati täisautomaatse vedelkütusekatlaga. Samuti paigaldati kõikidesse hoonetesse soojusõlmed. Uus soojatootja peaks suutma oma võimsusega rahuldada soojavajaduse ka ehitatavas spordihoones, mille

Kultuursele eneseharimisele peaks kaasa aitama ka Kilingi-Nõmme klubis läbi viidud uuendused nii saali remondi kui muude väiksemate ümberkorralduste osas. Elavat huvi selle maja tegemiste vastu näitas valla I aastapäeva pidulikust üritusest osavõtt. Suveaega on tulevasteks vabaõhuüritusteks ostetud teilsaldatav tualett vee ja kraanikausiga. Paigaldamine lõkkub 2007. aasta kevadesse. Igati paslik on kiita Tali noorte initsiatiivi remondit/süstada omale noortetuba Tali Selt-simajas. Ideest teostuseni kulus vaid nädalaid!

Kilingi-Nõmme linnasauna on vallavalitsus investeerinud 2006. aastal üle 200 000 krooni, mille eest on remonditud riietus- ja pesuruumid. Aasta lõpus on ihuharijatel juba võimalik kasutada ka uusi riietekappe. Uus keskne sauna sissekäik annab eesruumidesse lisapinda ja soo-

Volikogu esimees Väino Lill, vallavanem Kalle Song ja abivallavanem Andres Kukk 2006. aasta maikuus Sillaotsal uue liivaranna rajamist arutamas.

valmimise kohta on sõlmitud sellekohane leping Riigi Kinnisvara ASga. Valmimise tähtaeg on 01. september 2008. Samuti on gümnaasistide sööklas kasutusel uus nõudepesumasin koos uute lauanõudega. Algatus tuli taas kooliõpilastelt endilt, kes korraldasid selleks Suveaias ka heategevuskontserdi. Üks õppureid vedanud PAZ-ideest on asendunud tänapäevase Volvoga. Hetkel tegeleme teisegi bussi otsimisega, et viimane nõukogudeaegne õpilaste sõiduk välja vahetada.

Tõsine remont käib endises linnavalitsuse hoones. Sinna peaks kujunema mitmeotstarbeline päevakeskus, kus iga valla elanik võiks leida omale soovikohast tegevust, kui tal linnas vaba aega üle jääb. Saarde Kommunaali Tihemetsa kontoriruumides toimub samuti suurem ümberehitus. Kuna kommunaalid on pärast ühinemist samuti ühtse juhtimise all, siis sealseid ruumid saab oma kasutusse Tihemetsa päevakeskus.

ja Tihemetsa spordihoone ujula osal on täiesti uus ja tänapäevane katus, spordisaalil renoveeritud küttesüsteem. Lasteaed Krõll saab uhkustada uute vooditega ja kahe remonditud ruumiga teisel korrusel.

Kõike kokku võttes sobiks ehk lõunaeelstase moodi öelda: "Tettost saa üks midagi, vahtmisest ei todagi."

Kindlasti jäi midagi tähtsat mainimata, tublimad kiitmata, asine asi kajastamata. See aga ei olnud selle kirjatüki peaesmärgiks. Kõike ärajäänut ja südamel kripeldavat saate ka ise aastalõpu pidudel välja öelda. Iga idee ja mõte saab teoks vaid siis, kui seda kaaslastega jagada, arutada ja ühiselt ellu viia. Tahame siinkohal tänada oma arvukaid kaastöötajaid nende panuse eest uue valla heaolu edendamisel ja kasutada võimalust soovida kõigile rahuliku jõuluaega ning head uut aastat!

Saarde Vallavalitsuse nimel
Andres KUKK

Saarde vallavalitsust külastas kultuuriminister

Kultuuriminister Raivo Palmaru (vasakul) arutlemas vallavanem Kalle Songa ja vallavolikogu liikme Rein Voldiga uue spordihoone ehitamise finantseerimise probleemidest. Räägiti ka Kilingi-Nõmme klubi remondist ja spordielust vallas.

Valla eelarve volikogus

2007. aasta eelarve on läbinud esimese lugemise. Eelarve on peegeldus meie tegevusest, soovidest, võimalustest. Samas on ta hinnang eelmise aasta kordaminekutele ja puudujääkidele. Eelarve on vaade tulevikku.

Endale võib esitada küsimuse: "Mida andis meile valdade ühendamine? Oli see õige või vale?"

Arvude keeles tähendab see järgmist: kui enne ühendamist oli meie käsutada 48,4 miljonit krooni kolme omavalitsuse peale kokku, siis ühinemise esimesel aastal ulatus eelarve juba 55,4 miljoni kroonini. Aasta lõpp võimaldas raha hea laekumise tõttu võtta vastu lisaelarve summas 5,4 miljonit krooni.

Mida on siis ühiselt suudetud enam teha?

Pool kogu eelarvest on haridusele minev raha. Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis vahetati aknaid 1 miljoni krooni eest, katlamaja rekonstrueeriti 1,2 miljoni krooniga, "Krõlli" lasteaias tehti remonti 130 000 kr eest, remondiks eraldati raha Tihemetsa ja Tali põhikoolile.

Klubi remonditi 500 000 krooni eest. Osteti uued lava eesriided - 80 000 krooni, Tali Seltsimaja sai pille 60 000 kr eest, Tihemetsa spordikompleksi renoveeriti 900 000 krooniga. Kõik koolid, lasteaiad, kultuuriasutused ja raamatukogud töötavad endises mahus. Alustasime päevakeskuse väljaehitamist, selleks eraldasime 789 000 krooni. Vald ostis kaks bussi. Õpilasevõrgu eriliinid lähevad vallale aastaks maksma 941 000 krooni.

Teid suutsime hooldada ja remontida 2,1 miljoni krooni eest. Tali - Kilingi-Nõmme mustkattaga tee on samuti saadud ühinemise tulemusena.

Laene maksime tagasi 1 759 100 kr, maksta jääb veel 2,8 miljonit.

Mõned asjad jäid tegemata või täitsid osaliselt. Interneti püsiühenduste loomisest takerdusime "Külatee-3" taha. "Külatee-3" suunas oma tegevuse olemas-olevate mastide rekonstrueerimisele, mitte uute mastide paigaldamisele. Samuti peatus piireuletava internetiprogrammi teostamine.

Vabadussõja ausamba

Vallavolikogu eelarvekomisjoni esimees Peep Kaljuste kaasvolinikele 2007. aasta eelarveprojekti tutvustamas.

taastamine takerdus raha taha. Eraldatud 300 000 krooni oli selleks liiga väikene summa. Pakkumistel küsiti ausamba eest 2,8 miljonit krooni. See on aga praeguse eelarve juures liig.

2007. a eelarve oli projekti esimesel lugemisel 55,9 miljonit krooni. Riigi eelarvest eraldatavad summad haridus- ja teadusministeeriumilt, kultuuri- ja kommunikatsiooniministeeriumilt ning majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumilt ei ole veel selged. Pärast eralduste selgumist võib eelarvemaht kujuneda 60 miljoni kroonini.

Uuest eelarvest jätkatakse gümnaasiumi renoveerimist 4 miljoni kr eest, alustatakse uue võimla projekteerimise ja ehitusega, teedehooldus jätkub 2,1 miljoni krooni mahus, Tihemetsa spordikompleksis jätkub remont, tähelepanu pööratakse vee- ja kanalisatsioonitrasside remondile, tänavavalgustuse laiendamisele, hakatakse ehitama jalakäijate-rattateed Allikukivi - Kilingi-Nõmme vahele. Eelarve projektis on kulutused haridusele 50,8%, spordile ja kultuurile 13,9%, sotsiaalkaitsele 9,7%.

Külakeskustest on vaja lahendused leida Veeliksel ja Kalital. Veeliksel on vaja luua mittetulundusühing, mille toel arendada välja külakeskus. Kalital aga on inimene olemas, kuid tema tingimus on, et ta saaks ka poodi pidada ja samas majas elada. Praegu puudub sellele lahendus.

Eelarve on ka lisarahadest täiendust saanud tänu võimul

olnud parteidele ja meie poolt valitud inimestele. Kõige enam on valda toonud lisaraha Keskerakond, lisa on toonud hr Aivar Õun Res Publicast ja hr Jaanus Männik Rahvaliidust. Usun, et kõik volikogu erinevad poliitilised jõud on töötanud ühise eesmärgi nimel meie elu paremaks muutmisel.

Eelarve teiseks lugemiseks on laekunud rohkesti ettepanekuid ja soov. Kõiki neid ei suudeta lahendada. Midagi tuleb jätta järgmisteks aastateks, kuid on asju, mida saab lahendada juba sel või järgneval, 2007. aastal. Halb on olukord tuleohutusõuete täitmisel ühiskondlikes hoonetes. Enamikus neist tuleb lahendada signaalsiooni ja turvauste küsimused. Sellised hooned on meil Hooldushaigla, Muusikakool, Tali Põhikool, Tihemetsa Põhikool.

Eelarves püütakse jätkuvalt rahastada saunade remonti, heakorrastust, keskkonnakaitset.

Selgumas on riigi lisaelarvest eraldused gümnaasiumile - 3 miljonit kr ja klubile - 1 miljonit krooni. Eelarve kokkuseadmisel seisab ees pingeline töö enne teist lugemist. Suurehitus on muidugi kooli spordisaal.

Soovin Teile kõigile, saardelased, häid jõule ja head uut aastat! Rõõmustagu teie meeli teadmine, et volikogu ja vallavalitsus püüavad elu edasi viia teie hüvanguks.

Peep KALJUSTE

Saarde Valla Peet Vallaku nimeline Ilusa Emakeele auhind

Saarde vald algatab oma kolme kooli: Tali ja Tihemetsa Põhikooli ning Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi õpilaste hulgas konkursi Peet Vallaku nimelise Ilusa Emakeele auhinnale.

Peet Vallaku nimelise Ilusa Emakeele auhinna nominendid on ülalnimetatud Saarde valla koolide õpilased, kes jooksva õppeaastal on saavutanud eriti häid tulemusi oma emakeele, eesti keele, kasutamisel kirjas või kõnes. Auhinna nominent peab olema mitmekülgne: ainult ühekordne emakeeleolümpiaadil auhinnalisele kohale tulek ei anna eelist ülalnimetatud auhinnale kandideerida. Oodatud on aktiivsed õpilased, kes osalevad emakeeleolümpiaadidel, kirjutavad uurimistöid (ükskõik, missuguses õppeaines), osalevad emakeelelastel omaloominguvõistlustel, kõnevõistlustel vms ja tulevad auhinnalistele kohtadele või märgitakse vabariiklikel, regionaalsetel või maakondlikel konkurssidel muul viisil ära. Tähtis on mitmekülgsus eesti keele kasutamisel.

Peet Vallaku nimelise Ilusa Emakeele auhind on rahaline. Raha laekub väliseestlase Jüri Kurvitsa perekonna annetusest, nende Saarde vallas asuva kinnisvara tulust. Auhiinaraha konkreetne summa sõltub laekunud rendirahade summast. Auhinna algatusaastal - 2006/2007.õa - on see summa 3000 krooni. Auhiinaraha vahendab Jüri Kurvitsa usaldusisik Avo Tursk, Saarde valla päeva-, spordi- ja kultuurikeskuste juhataja.

Konkurssi korraldab Saarde vald. Konkursile esitatud õpilaste nominentide esilised vaatab läbi selleks moodustatud komisjon, mis koosneb

Tali ja Tihemetsa Põhikooli ning Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi eesti keele ja kirjanduse õpetajatest (igast koolist üks õpetaja) ning Saarde valla esindajatest. Komisjon teeb otsuse hääletamise teel.

Auhiinaraha jagatakse võrdset kolme kooli vahel. Sobiva nominendi puudumisel võib komisjon jagada auhiinaraha ümber, jättes mõne kooli välja. Auhiinnatud õpilasi premeeritakse lisaks rahasummale ka Saarde Valla Tänukirjaga.

Konkurss algab iga eelneva kooliaasta lõpust ja lõpeb jooksva kooliaasta 20. mail. Õpilaste-nomineentide esilised esitatakse koolide poolt Saarde valda 20. maiks. Arvesse lähevad kõik saavutused ülalnimetatud ajavahemikus.

Konkursi tulemused tehakse teatavaks Tali ja Tihemetsa Põhikoolis ning Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis kooliaasta lõpuks juuniku esimestel päevadel. Auhiinna saanud õpilaste nimed avaldatakse ka Saarde valla ajalehes Saarde Sõnumid.

Täiendavat informatsiooni Saarde Valla Peet Vallaku nimelise Ilusa Emakeele auhinna kohta saab telefonil 44 90 163 Avo Tursalt või 44 91 031 Aita Matsonilt.

Ürituse algataja Jüri Kurvits on sündinud 17. oktoobril 1937. a Tartus. Tema isa, kolonel Jaan Kurvits arreteeriti 1941. a, viidi Siberisse ja hukati seal 1942. aastal. Jüri Kurvits põgenes koos arstist ema Elsa Kurvitsaga Eestist ning jõudis 1944. a sügisel Rootsi. J. Kurvits omandas hariduse Rootsis, õppis mõned aastad odontoloogiat ka

Peet Vallak.

Saksamaal ülikoolis. Pärast ülikoolihariduse omandamist on ta pikki aastaid töötanud ravimite diagnostika ettevõttes Uppsalas. Viimasel kümnendil avas Jüri Kurvits oma ettevõtte biotehnika ja meditsiini alal, kus töötas kuni pensionile minekuni. Jüri Kurvitsa pere omab pärandvara Saarde vallas.

Peet Vallak, kodanikunimega Peeter Pedajas (23.06.1893-17.03.1959) on Saarde vallast Suitsukülalt pärit tuntud eesti novellikirjanik. Oma kooliteed alustas ta Saarde valla Voltveti 2-klasilises ministeeriumikoolis (praeguse Tihemetsa Põhikooli eelkäija). Vallaku esimene raamat oli komöödia "Luupainajad" (varjunimega Egon Närep, 1924; ta on kirjutanud ka ühe romaani: "Hulgus" (1927, 2. trükk 2005). Vallak on avaldanud 9 kogu novelle ja novelleid.

P. Vallaku tuntuim kohalikul ainetikul põhinev novell on "Epp Pillarpardi Punjaba potitehas", mis on tänaseks ka dramatiseeritud ja mida on mängitud mitmel teatrilaval nii Eestis kui ka välismaal.

Avo TURSK

Vallavolikogu muutis Saarde valla sotsiaaltoetuste maksmise korda

06.12.2006. a vallavolikogu määrusega nr. 31 muudeti Saarde valla sünditoetuste maksmise korda. Varem maksti 5000-kroonist sünditoetust igale vastsündinule, kelle sünd registreeriti Saarde Vallavalitsuses ja kes kanti Saarde valla elanike registrisse, kui vähemalt üks tema vanematest oli Saarde valla elanike registris.

Nüüdsest makstakse sama suurt sünditoetust igale vastsündinule, kelle sünd registreeritakse Saarde Vallavalitsuses ja kes kantakse Saarde valla elanike registrisse, kui **tema ema** on Saarde valla elanike registris.

2007. aasta maamaksu määr Saarde vallas

06.12.2006 vallavolikogu määrusega nr. 32 kehtestati 2007. aasta maamaksu määr Saarde vallas 1,9% maa maksustamishinnast aastas. Põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maamaksu määraks kehtestati 1,0% maa maksustamishinnast aastas.

Maksuvabastust maamaksust riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel ei rakendata.

POLITSEI TEATAB

Hea vallarahvas!

Jälle on kätte jõudmas jõuluaeg. Selleks, et pühad mööduksid kõigile rahulikult ja muredevabalt, Teile mõned soovitusid.

- Üldises pidutsemis- ja arvestage ka naabritega - et teie trall teiste rahu rikkuma ei kipuks!

- Kui kõigest hoolimata tekib probleeme - helistage 110, politseikorrapidaja saab ehk

aidata lahenduse leidmisel või suunab vajadusel teie juurde politseiametnikud.

- Ka jõulude ning aastavahetuse pidude puhul tasub meeles pidada, et alkoholi tarbinuna autorooli asuda ei tohi!

- Üldisest peomeeleolust hoolimata võiks siiski igapäevaelus meelde tuletada üldkehtivad käitumisnormid, et oma ebaseadusliku käitumise või tegudega mitte rikkuda kaasinimeste pühademeleolu.

- Lapsevanemad, tuletage oma võsukestele meelde, et jõulud ei ole aeg paugutamiseks inimesi ehmata. Enne aastavahetust pürotehnika kasutajaid on politseil õigus karistada vastavalt avaliku korra eeskirjadele.

Rahulikke jõule ja saabuivat aastavahetust!

KILINGI-NÕMME
KONSTABLIJAOSKOND

Kooliuudised

„Kirjatark” külas lastekodus

Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi koolileht "Kirjatark" käis külas Viljandimaal Väikemõisa lastekodus.

Enne aga korraldas koolileht heategevusprojekti "Aita abivajajat!" meie koolis ning selle raames töid klassid vastavalt võimalustele ja soovile lastekodu jaoks uusi raamatuid. Suured tänud kõigile raamatute kinkijatele!

Pühapäevasel päeval, teisel advendil, läksidki viis õpilast (Kersti Õilsalu, Kristiina Scheler, Triinu Sinijärv, Triinu Manilets, Mari Tikerpuu) ja

neli õpetajat (Anne Aasamets, Ly Kuningas, Kätlin Laur ja Laine Ülemaante) Viljandimaale Väikemõisa lastekodusse. Lisaks uutele raamatutele viidi sinna ka uusi tuuli meisterdamises ja jõulumeeleolu loomises. Üks meistrituba lastele oli tsernitist kujundite voolimine ning teises toas said lapsed näpuvärvidega talviseid pilte joonistada. Piltidele jätkus nii pötru kui jäneseid ja jõulupuid ning voolimistoas tehti valmis kuusehited.

Väikemõisa lastekodus on

17 tüdrukut ja 19 poissi vanuses 0-10 eluaastat, seitse neist on alla kolmeaastased ning üheksa on sügava või raske puudega. Kui soovid Sinagi abistada Väikemõisa lastekodu, siis informatsiooni leiab kodulehelt: <http://www.vaikemoisa.ee>

Arveldusarve, mille kaudu saab annetada, on: SEB Eesti Ühispank 10220006863011 Väikemõisa Väikelastekodu.

Laine ÜLEMAANTE
Kilingi-Nõmme
Gümnaasiumi huvijuht

Lõppeva aasta võimlemised

Kilingi-Nõmme ja Saarde valla võimlemiselule oli lõppeva aasta omamoodi märkimisväärne. Oli Eesti Spordiseltsi "Kalev" 105. sünnipäeva aasta ning seda tähistati suvel suure võimlemispeoga "Päeva rütmid" Tallinnas "Kalevi" staadionil. Üheks masskavaks oli Kilingi-Nõmme treenerite Margit Schmidt, Siiri Linke-Schmidt ja Kristi Suti koostatud kava "Käes on õhtu". Staadionile rivistus üle 500 suure ja väikese võimleja, et koos lustida "padjasõjas" ning sooritada paaris erinevaid võimlemis-trikke. Kava alguse laulis elavas ettekandes sisse meie Liisi Koikson. Koduvalda esindas nimetatud kavas 7 nn EMA ja LAPSE paari, lisaks I-II klassi võimlejad. Kuid masskavu oli mitmeid ning meie tüdrukud astusid üles veel kavades "Lähme kooli!" (III-IV kl), "Kontor" (V-VI kl) ning "Rokime koiduni" (VII-VIII kl). Saarde valla koguesindus suurpeol oli 60-liikmeline ja hakkama saadi pealinnas suurepäraselt! Siinkohal kohe tänusõnad Saarde vallale, kes võttis võimlejate sõidun- ning majutuse-toitlustuse kuld enda kanda. "Kalevi" suurpidu tõi aga võimlemistreenin-

gutele osalejaid juurde. Eesmärgiks pääseda tuleval suvel toimuvale Eesti Noorte tantsu-meeltele. Sinna ihkajaid on vabariigis palju ning aprillis eesootavaks ülevaatusse tuleb hästi omandada 4 masskava. Gümnaasiumiosa rühm (treener Eha Smolina) esindas koos rahvatantsijatega Kilingi-Nõmme Saksamaal Ströbeckis, kus toimus Euroopa Kultuurikülade järjekordne kokkusaamine. Võimlemistüdrukutele ei tekitanud probleeme kivist esinemisplats ega hilisõhtuses proovis sadanud vihm. Kurikad-lindid-linkud-pallid püsisid kenasti käes ning publik polnud kiitusega kitsi.

Tore oli võimlejatele esinemine valla aastapäeva kontserdil. Peole eelnenud proovipäeva võeti tõsiselt ning vastastikku kiiksid üksteist heatahtlikult nii vabariigis kuulust kogunud akrobaatikapaar Günther ja Helina (juhendaja legendaarne Aime Koovit), klubi "Eakas" võimlemisrühm kui ka kõik teised "Githa" esinejad. Omamoodi kogemus hakkamasaamiseks kitsukesel laval.

Kilingi-Nõmme võimlemisklubil "GITHA" on 2007. aastal 15. sünnipäev, mida tä-

histame traditsioonilise Emadepäeva võimlemispeoga. Suur unistus on võimlemisvabale meelitada mitut "Githast" võrsunud võimlejat-tantsijat või rühma. Elu ja tegevus on neid laiali pillutanud ning sidunud põnevate projektidega kodu- ja välismaal. Loodame siiski, et mõnigi neist ei pea paljuku kodupublikut üllatada.

Eesti Koolispordi Liidu võimlemisfestivalil märtsis üritavad teiste vabariigi koolide rühmadega konkureerida kolme koosseisu võimlejad. Tuleva aasta augustikuus toimub Saaremaal pika traditsiooniga "Kalevi" võimlemisfestival, mis seni leidis aset Pärnus.

Tahaks loota, et võimlemishuvi traditsioonidega Saarde vallas ei vähene ning jõuja huvikohasest tegevusest saavad osa paljud. Tänu võimlejate peredele toetuse eest ning indu näitamaks eeskuju ise võimeldes-liikudes! Aitäh Saarde vallale ning spordi- ja kultuuriliikumise eestvedajale Avo Tursale! Aitäh Andrus Noorhanile võimlemiselu nauditava kajastamise eest!

Margit SCHMIDT

4H klubid olid koos Tootsis

2. detsembril kutsusid Eesti 4H Pärnumaa klubi "Kärmed Tootsikad" külla maakonna 4H klubisid. Teiste seas võtsid küllakutse vastu ka Tihemetsa Põhikooli ja Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi 4H klubid.

Sünnimuseks oli Euroopa Liidu infopäev, et saada targemaks Euroopa Liidust ning ühiselt üle maakonna kokku tulnud koolide klubidega tegutseda.

Päevakava oli üles seatud järgmiselt. Saabusime Tootsi keskpäevaks. 12.30 algasid töötööd - meisterdati Euroopa Liidu maade lippe, lauldi Euroopa Liitu kuuluvate rahvaste rahvalaule, täringumängus pandi

proovile teadmised Euroopa Liitu kuuluvatest riikidest ja nende pealinnadest.

Peale töötubasid süütasime kooli lähedal pargis jõuluaja alguse puhul küünlad ning pärast seda oli võimalus ujulasse sulistama minna.

Õhtul tutvustati lähemalt 4H IFYE programmi. Selle programmi kaudu on võimalik minna välisriiki teatud perioodiks peredesse elama - saab tutvuda kohaliku eluolustikuga ning võõrustajate tavade ja traditsioonidega. Muidugi on võimalik nii leida uusi sõpru ning panna end proovile. Ifye'ks saab kandideerida 18-aastane noor (võimalik on minna Saksamaale, USAsse, Luksemburgi, Dveit-

si, Poola), alates 16 aastastest võtab vastu ainult Soome.

Pärast programmi tutvustust algas Euroopa Liidu eurolaulude tutvustus ja tantsu-maraton. Kosutuseks pakuti veel kringlit ning kell 23.00 algas kojusõit.

Päev oli vahva, sest saadi targemaks, leiti uusi sõpru ning veedeti lõbusalt aega. Tihemetsa ja Kilingi-Nõmme klubid olid rõõmsad, et said sellest sündmusest osa võtta ning tänane Saarde Vallavalitsust, kes toetas meid transpordi osas.

Laine ÜLEMAANTE

Pärast tunde

Kui viimase tunni kelihelmin on vaibunud, seavad Tali kooli lapsed sammud nii siia kui ka sinna. Mõned tormavad huviringi, teised pikapäevärühma ja kolmandad koduteele.

Kolmel päeval nädalas on võimalus osaleda spordiringis. Korvpalli- ja kergetõustikutreeningud toimuvad kevadel-sügisel väljas. Halvemate ilmastikuloole korral tuleb leppida treeninguga väikeses võimlemistoas. Rohkem kui 10-liikmelist huviliste rühma juhendab õp. Heldur Kurvits.

Kahel päeval nädalas on lauluproovid tütarlaste ansambli ja mudilaskooril, kuhu kuulub umbes 20 last. Muusikaõpetajal Pii Salomonil tuleb ruumi jagada kunsti-huvilistega, kuna tunnid toimuvad samas klassiruumis.

Kunstiring käib koos teisipäeviti. Õpitakse kunstitegemise erinevaid tehnikaid. Sageli unustatakse end tööle ega märgata enne lõpetada, kui õues juba pi-

medus maad on võtnud. Ringis osaleb 15 õpilast, vahel rohkemgi.

Kolmel päeval nädalas käib koos neidude tantsurühm. Kogu selle tantsurühma treeningute ja esinemiste ajalugu mahub napilt kuue kuu sisse, sest alustati alles 2006. a kevadtalvel. Treeningutunnid toimuvad põhiliselt seltsimajas.

Tali kooli õpilased kuuluvad ka noorteühingusse Eesti 4H. Klubis on 16 liiget. Meie prioriteetideks on kunst, matkamine, reisimine ja klubiõhtud. Kevadel olid meil kiired päevad leedulaste vastuvõtul. Võõrustasime Bridai kooli (meie ammune sõpruskool) 19 õpilast ja nelja täiskasvanut.

Viimase kolme õpilasgrupi tööd juhendab allakirjutanu.

Uuel poolaastal on plaanis taas elu sisse puhuda ka näiteringile.

Kaheksa õpilast meie koolist kuulub ka noorkotkaste organisatsiooni. Põhiliselt toimuvad väliõppused. Noorkotkaid juhendab Urmas Abram.

Vahetundidel on koolis võimalus mängida lauatennist.

Peale selle on õpilastel võimalus veeta vaba aega seltsimajas noortetoas, mängides lauatennist, koroonat ja telerimänge.

Tali Põhikooli õpilaste arv on sellel sajandil iga aastaga kahanenud umbes kümne õpilase võrra. Kui 2000/01 oli õpilaste arv koolis 117, siis käesoleval õppeaastal vaid 63. Nüüd on langustempo pisut aeglustunud. Kuigi huvitegevuseks võimalusi jätkub, võiks neid olla rohkemgi, kui oleks soovijaid ja juhendajaid. Tõde on ka üldlevinud ütluses, et kes teeb, see jõuab - nii on see ka meil. Jaanika Pettai, Kadi Auväärt, Grete Peterson, Eva-Liisa Kasela - nemad osalevad pea kõikides eelpoolnimetatud ringides (v.a. noorkotkad) ja on samas ka õppetöös edukad.

Eha KUUSK

Tali Põhikooli õpetaja

SAARDE LÄBI AJALOO PRISMA 88

1931. aasta.

W. Lilienblatt alustas Pärnu lina- ja takuketramise vabrikule hea lina ja takulõnga kokkuostu.

Alevis hakkas kehtima jalgrattamaks - 1 kroon aastas.

Oma ameti pani maha kirikuteener W. Rosenberg ja tema töökohustused võttis üle Jaak Lensment. Alustati kirikumõisa vana sauna lammutustöödega, mille järel uue sauna ehitusel kasutati vana sauna palke.

Alevivalitsus kinnitas tulud-kulud 1931./32. aastaks Kilingi-Nõmme alevis. Nii arvati kuluvat heakorrale 1000 krooni, haridusele 2000 krooni, hoolekandele 2000 krooni ja teravishoiule 200 krooni. Tulused loodeti saada maksudest 1200 krooni, varanduse kasutamisest 1000 krooni, ettevõtlusest 1000 krooni ja rahalistest operatsioonidest 1000 krooni. Korralised kulud ühe elaniku kohta olid 7,5 krooni.

Kilingi-Nõmme alevis elas 665 meest ja 839 naist. Võrreldes 1922. a rahva-lugemisega oli Kilingi-Nõmme rahvaarv kasvanud 8 aastaga (1923-1930) 90,9%.

Veebruaris kustutati ärde registrist tegevuse lõpetamise pärast Lembit Hansberg, kes pidas Pargi tn 4 (tuletõrje) majas einelauda.

Märtsis omandas Kolmearakselt pärit Hendrik Sepp dr.phil Eesti ja Põhjamaade ajaloo teadusliku kraadi kohta. Teadusliku kraadi omandanud dr.phil Hendrik Sepp valiti Eesti ja Põh-

jamaade ajaloo dotsendiks.

20. aprillil asutati Tallil kodutütard rühm.

23. aprillil läks põlema Kilingi-Nõmme alevis Hommiku tn 3 Tõnis Titma puust saun, pesuköök ja kuur. Tuli ähvardas ka kõrvalolevat J. Juhansonit nahaparkimise töökoda, mille põlengu pritsimehed ära hoidsid.

Mais moodustasid Kilingi Apostliku Õigeusu kiriku kinnisvara 2 elumaja, laut, kuur, köstri elumaja ja rehi, kindlustushinnaga 6650 krooni.

8. mail ilmus kohtu ja siseministri määrus ja selle otsusega eraldati Voltveti vallast ja liideti Kilingi vallaga endiste Voltveti ja Kärsu mõisate järelt järgmised kohad: 1. Taltsi nr 19 talu lahusolev Pändikülas asuv heinamaatükk, 2. Pendi-Jakob nr 5, 3. Pendi-Hendrik nr 6, 4. Pendi-Hans nr 4, 5. Pendi-Karl nr 3, 6. Lodja metsavahi koht, 7. Kahjamäe nr LVII, 8. Kiviste, 9. Mägipõllu nr V, 10. Planeeritud kohad nr 53, 54, 55, 56, 131, 208, 209, 132, 11. Riigimets - kokku 1847,432 ha.

Ühes mainitud maadega läksid Voltveti vallad Kilingi vallale ühes kõikide seadustes ettenähtud üldiste avalike õiguste ja kohustustega nende maade ja seal elavate elanike suhtes.

24. mail õnnistati Saarde kirikus 42 leerilast.

1931. a põhisündmused langesid suvesse. 7. juunil avati alevis eeskujulik laske tiir. Asus see Raba tänava lõpus, alevi ääremaal. Sündmuse puhul toimus laskevõistlus, mille avas alevi arst, kaitseliitlane dr Hendrik Tallo. Praegu läbib seda paika linnarahva suusarada.

14. juunil toimus Saarde kirikus vaimulik kontsert, kus

esines hr A. Vaksmanni tšellokvartett.

19. juunil sõlmisid Pati vallast pärit Hendrik Kask, Peetri poeg, ja Miili Karu, Juhani tütar, abieluvaranduse lahutamise lepingu.

24. juunil korraldas Tuletõrje Selts alevirahvale suure "RAHWA PEO", sissepääsuga 15 senti. Loterii tulu läks sellise varustuse muretsemiseks.

Hakkasid kehtima avalike matmispaikade tasunormid ja matmispaiga hind m2 eest Saarde kalmistul maksis 1,32 krooni. Ühishauaplatsi hind oli 6 krooni ja reasoleva haua hind oli tasuta. Kilingi Apostliku Õigeusu koguduse kalmistul, mis asus Surtsi talu maa peal, tuli hauapaiga m2 eest maksta 30 senti, üksikhaia hind oli 1 kroon ja reasolev hauakoht oli prii.

Juunis kõrvaldati majandusministri määrusega käibelt 5-margased metallvahetusrahad.

8. juulil abiellusid Pauliine Kiilas ja Alfred Veemees. Perikond Veemehe maja-riideäri-kaubamaja asusid praeguse linna purskkaevu kohal. Maja hävis viimases sõjas hävituspataljoni poolt süüdatud tulekahjus.

20. juulil võttis alevivolikogu vastu sundmääruse jalg- ja mootorrattaste ning autode pidamise ja nendega sõitmise kohta Kilingi-Nõmme alevis. Selle järgi ei tohtinud alevi piires sõidukiirus ületada 25 km/h. Sõita tuli paremat kätt ja eesolijaid aegsasti märguandmisega ette hoiatada. Samuti ei tohtinud sõita rahva kogunemise paikades.

Ühes aasta meeldejäavamaks sündmuseks alevirahva elus oli Saksa õhulaeva "Graf Zeppelin" ülelend Kilingi-Nõmme.

Jääb pooleli.
Olev PAUKSON

Graf Zeppelin Kilingi-Nõmme kohal, 30.07.1931.

Tuult ja tormi trotsides

Et kõik ilusasti ära rääkida, pean ma alustama sellest ajast, kui meid oli kuus inimest (neli last ja kaks täiskasvanut), et sõita oma esimesele laevareisile Helsingi - Stockholm.

Planeeritud reisile (29.-31.okt) olid piletid ostadud juba paar nädalat varem. Ilmateadetes, nagu meie kiuste, lubati ikka tuult, tormi, vihma, lörtsi ja mida iganes. Olen küllalt palju kordi erinevate laevadega üle Läänemere sõitnud ja mind see torm eriti ei heidutanud, kui mitte just seda arvestada, et reis võib edasi lükkuda.

Minu kartustest sai reaalsus. Kaks päeva enne väljasõitu sain sõnumi, et meie reisid on annulleeritud. Võtsin ühendust ja tegin uue broneeringu kaks päeva hiljemaks. Kogu telefonikõne koos ooteajaga ei väldanudki rohkem kui 15 min. Küsisin igaks juhaks ka, et mis siis, kui teispäeval ka tormab. Arvati, et kahte pauku järjast ei tule. Olin rahul. Informeerisin ka kõiki asjaosalisi.

Mõni tund hiljem helistati uuesti, et reis on annulleeritud ja tuleb teha uus broneering.

Rääkis kogu loo uuesti ära ja olime mõlemad pooled rahul. Pühapäeva hommikul, kui esialgsete plaanide järgi pidime sõitma, valitses täielik tuulevaikus. Helistasin igaks juhaks Silja Line'i ja kontrollisin broneeringu vettpidavust. Pidas - sõidame teispäeval.

Väljasõidu hommikul laabus kõik hästi, kui välja arvata üha tugevnev tuul ja algav vihmasadu. Pooltel teel Helsingisse tõstis tuul lainetuse nii kõrgeks, et SuperSeaCat õõtsus päris hoolega.

Helsingi võttis meid vastu üha tugevneva tuule ja vihmajuga. Tegime kolmetunnise linnaekskursiooni. Rääkisime lühidalt Soome ja Helsingi ajaloost ning ka tänapäevast. Kaugeim koht, mida linnas külastasime, oli kaljukirik. Tagasitee sadamasse osutus parajaks katsumuseks tugevast tuulest ja vihmast läbimurdmisel. Võimalusel püüdsime käia suurte hoonete varjus või läbida neid, et vähem märjaks saada, kuna vihmavarjust suurt abi polnud. See meenus pigem oksa, millele riidenarts juhuslikult rippu on jäänud. Kuna läksime läbi Kamppi (uus suur ostukeskus

Helsingi südames), olime sunnitud nägema - kuulma paljusid eestlaste reisigruppe. Paljud neist helistasid koju, et tormi tõttu Helsingist ükski laev mitmel päeval välja ei sõida. Minu põhimõte sellisel juhul on, et kui üldse ei saa, siis kuidagi ikka saab.

Puhkasime veidi. Minu telefonil ilutses järjekordselt sõnum, et reis on annulleeritud ja tuleb teha uus broneering. Kuna sõnumi saatja oli SuperSeaCat, ei teinud ma mingit uut broneeringut. Läksime tagasi sadamasse, sest meil oli ees veel 17-tunnine laevasõit Stockholmi suunas. Piletite registreerimisel tekkis meil kena vestlus teenindajaga, kes ütles, et see suur laev väljub iga ilmaga. Meil vedas, saime aknaga kajutid. Leidsime, et see oligi meile selle raske päeva järel meeldiv kompensatsioon.

Kodu kaheks ööpäevaks nii ilusal ja suurel laeval, nagu seda on Silja Serenade - see on ju suurepärane! Enne laevaga tutvumist pidime oma märjad kehakatted kuivade vastu vahetama. Kuna kajutites on hea ventilatsioon, polnud riidekuivatus eriline prob-

leem, ehkki mõni kuivatas oma särki fööni abil. Oma uue "kodulinnaga" tutvumisel olid lapsed tõesti nobedad. Eks uus ja huvitav kõida ju igauht.

Väga kahju on, et laeva suur showbaar oli avatud ainult rikkastele, kes m a k s a v a d Wallmansi show-õhtusöögi eest tavahinnaga 925.- (laps 390.-) krooni. Varem olid showbaaris väga huvitavad tantsuetendused ja sai orkestri saatel ka tantsida, ilma et selle eest oleks tulnud eraldi maksta. Leidsime, et kui me ei ole rikkad, siis oleme vähemalt ilusad.

Järgmise päeva hommikul jõudsime Stockholmi. Ilm oli küll külm ja tuuline, kuid õnneks sademeteta. Sõitsime allmaarongiga kesklinna. Tegime ka kuningriigi pealinnas mõnekilomeetrise jalutuskäigu, rääkisime ajaloost ja tänapäevast ning uudistasime tähelepanuväärsemaid ehitisi

Kuningalossi ees.

kesklinnas. Keskpäeval vaatsime lossiesisel vahtkonnavahtuse tseremooniat ja siis võis osturalli alata. Kui muud ei saanud, siis kommipoes sai igauks oma rahakoti kergemaks. Olime päevaga igati rahul. Hakkas lumeräbu sadama. Kui juba laevas olime, nägime, et lumesadu on eriti tihedaks läinud. Mõni päev pärast kojujõudmist helistati mulle Stockholmist ja ma sain teada, et samal õhtul, kui me seal lahkusime, oli seal väga suur lumesadu olnud, mida pole pool sajandit nähtud. Linnas seisnud transport mitu tundi. Tookord meil vedas.

Kolmanda päeva hommi-

kuks olime taas Helsingis. Laevalt väljumisega me ei kiirustanud. Väljas olid külma-kraadid ja endiselt tugev tuul. Läksime Magasiini terminali, kust meie laev väljuma pidi. Jälle üllatus - elektrontablool vilkus kõikide reiside järel PERRUTU. Olime järjekordselt probleemi ees, kuid seekord lahenes kõik ladesamalt. Meil tuli vaid kõndida poolteist km teisele poole lahte, kust "Rosella" meid kolme tunniga kenasti Tallinna viis.

Hilisõhtuks olime kõik õnnelikult Tallil - rõõmsad, väsinud ja enesega rahul.

Lõpp hea - kõik hea!

Eha KUUSK

ÕNNITLEME!

detsembrikuu juubilare

- 95. sünnipäeval**
Ilaria Murrik
- 85. sünnipäeval**
Eliise-Vilhelmine Kuhu
- 70. sünnipäeval**
Heldur Kollamaa
Taima Tammjärvi
- 65. sünnipäeval**
Ilmar Jugala
Hilda Kingla
Ants Kivi
Heldur Küla
Rein Luha
Meeta Lüül
Aime Olde
Hugo Tomson
Kaljo Õige

KUHU MINNA MEIE VALLAS

- 22.12. kell 19⁰⁰ KILINGI-NÕMME KLUBIS**
Klubi Eakas ja invaiühingu jõulupidu.
- 29.12. kell 20⁰⁰ KILINGI-NÕMME KLUBIS**
Aastavahetuse pidu.
- 29.12. kell 20⁰⁰ TALI SELTSIMAJAS**
Jõulupidu ansambliga PS Troika. Jälgige reklaami!
- 01.01. kell 00³⁰ KILINGI-NÕMME KLUBIS**
Uusaasta tantsuöö.
Tantsuks ansambel Polero.
- 08.01. kell 13⁰⁰ KILINGI-NÕMME KLUBIS**
Kino. Film „Vennad Grimmid”.
- 08.01. kell 17⁰⁰ KILINGI-NÕMME SUVEAIAS**
Jõulukuuskede põletamine.
- 17.01. kell 18⁰⁰ KILINGI-NÕMME KLUBIS**
Mälumäng.
- 19.01. kell 20⁰⁰ KILINGI-NÕMME KLUBIS**
Kohvikõhtu Henri Laksiga.
Laulab, loeb oma luulet, kaasas oma maalid.
- 22.01. kell 13⁰⁰ KILINGI-NÕMME KLUBIS**
Kino. Film „Põrnikas Herbie”.
- 25.01. kell 12⁰⁰ KILINGI-NÕMME KLUBIS**
Maakonna koolidele laulukonkurss „Parim metsalaul”.
- 27.01. kell 19⁰⁰ KILINGI-NÕMME KLUBIS**
Klubi Eakas ja invaiühingu pidu.
- 29.01. kell 13⁰⁰ KILINGI-NÕMME KLUBIS**
Kino. Film „Harry Potter ja tulepeeker”.
- 29.01. kell 19⁰⁰ KILINGI-NÕMME KLUBIS**
Vana Baskini Teatri etendus „Pentsik pere”.

OSTAN

Ostan Pobeda, Volga (Gaz 21) või Zimi, samuti korralikke varuosi. Huvitun väga ka vanadest taluesemetest väikese muuseumi loomiseks.

504 2716, Jüri

ÜÜRIN

Pere soovib üürida Kilingi-Nõmmes korterit või väikest majaosa mõistliku hinnaga.

Tel. 5330 4258

- Väljaandja:** Saarde Vallavalitsus
Tel.: 449 0135
- Toimetaja:** Ahti Seller
Tel.: 449 0134
E-mail: ahti@livonia.ee
- Korrektuur:** Ille Varner
- Trükk:** kaks & pool
Tel.: 443 3703
www.pajoprint.ee
- Kuulutuste vastuvõtt:**
Saarde Vallavalitsus
E-R kl. 8.00 – 16.30

Saarde Vallavalitsus võtab teenistusse

EHITUSSPETSIALISTI,

kelle peamiseks tööülesandeks on Saarde valla ehitus- ja planeeringute poliitika väljatöötamine ning selle elluviimine, valla ehitusprobleemide lahendamine.

Kandidaatidelt eeldame:

- ehitusalast töökogemust
- väga head arvuti kasutamise oskust
- koostöövalmidust
- otsustus- ja vastutusvõimet
- väga head suulist ja kirjalikku väljendusoskust
- pingetaluvust

Pakume:

- paindlikku tööaega
- enesetäiendamise võimalusi
- töötasu kokkuleppel

Avaldus, elulookirjeldus saata aadressil: Saarde Vallavalitsus Nõmme 22 Kilingi-Nõmme 86304 või e-postiga aadressile info@saarde.ee

Info telefonil 5663 3840.

Jõulupakid ootavad!

Kõigile neile väikestele vallakodanikele, kes ei käi koolis ega lasteaias, lubas jõuluvana tuua kommpakid vallamajja. Kätte saab neid **alates 21. detsembrist**.

Tali piirkonna lapsed saavad oma pakid kätte Taliit.

Lugupeetud eakad vallakodanikud!

Kõiki neid, kellel eluaastaid 80 ja üle selle, ootab alates **11. detsembrist** vallamaja kassas jõulutoetus.

MÜÜN

koduloomade, kodulindude mineraalsöödasid, toidulisandeid ja -segusid (Soome tooted)

Konsultatsioon ja kohale toomine minu poolt.

Kontakttelefon 507 3401

Lina Hõlpus

Lugupeetud vallarahvas!

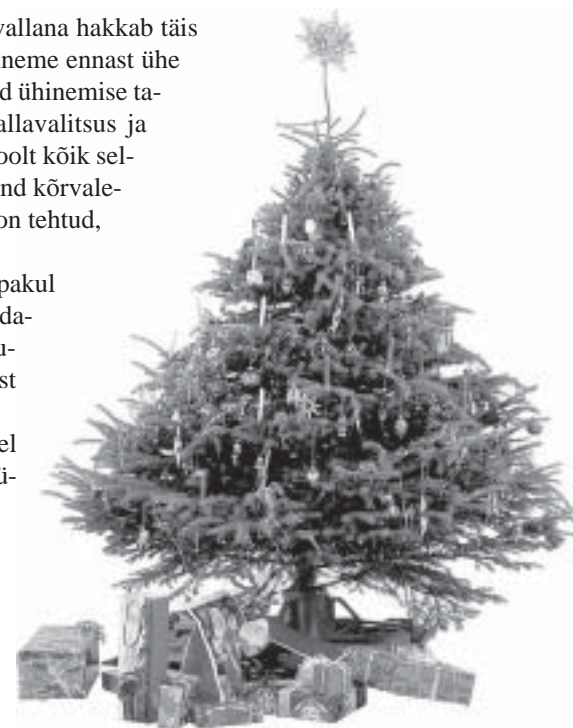
Esimene tööaasta ühise suure vallana hakkab täis saama. Loodame, et nüüd juba tunneme ennast ühe pere liikmetena ja suuremad hirmud ühinemise tagajärgede pärast on selja taga. Vallavalitsus ja volikogu on püüdnud teha omalt poolt kõik selleks, et ükski piirkond ei tunneks end kõrvalejätuna. Võib öelda, et üsna palju on tehtud, kuid veel rohkem tööd seisab ees.

Aasta kaunimad pühad on lävepakul - toogu nad rõõmu ja rahu teie südamesse, tulgu see siis sädelevast jõulukuusest, laste säravatest silmadest või kirikukellade helinast!

Vallavalitsuse ja -volikogu nimel soovime teile kõigile ilusaid jõulupühi ning toredat vanaaasta lõppu!

Väino LILL
Saarde Vallavolikogu esimees

Kalle SONG
Saarde vallavanem

Kaunist jõuluaega!

Vana aasta sammub vaikselt ajalukku, keerab enda kannul ajaukse lukku. Kõik jääb seljataha - kes see mullust muudaks!

Oi, kui kõik, mis paha, maha jätta suudaks! Tulgu ilus aasta küünla valgusvihus, piparkoogiraas ta pisikeses pihus pärast jõulupuhkust meenutagu seda: piprast kui ka suhkrust tehti aasta süda. (Leelo Tungal)

On saabunud jõuluaeg - aasta ärasaamise aeg, kaunimaid aegu meie elus.

Iga aasta on kordumatu, ainulaadne, omamoodi ilus! Peatu hetkeks ja meenuta kõike head, mida kinkis sulle möödunud aasta!

Jõuluaeg viib tahes-tahtmata mõtted ajalikkusele.

Meie teed viivad rahu- paikadesse, läitmaks küünlaid oma esivanematele, lähedastele, kallitele inimestele. See on nagu kahekõne nendega, nagu kohtuksime taas.

Teed viivad pühakotta, et saada osa sellest pühalikkusest, mida jõuluaeg kingib igaühele meist. Uskudes, et meil kõigil on oma kaitseinglid, nähtavad või nähtamatud. Nad on meie kõrval. Nad hindavad meie headust, ausust, helget ja puhast südant.

Jõuluaeg on annetuste aeg. Märgake elu rataste vahele jäänuid! Julgege astuda ligi, võib-olla homme oled see sina, kes abi vajab. Ka üks lahke ja kaunis sõna on neile kingitus. Mõelge, kui vähe on õnneks vaja - vaid hoolivust, südamlikkust, headust, tei-

neteise märkamist.

Jõuluaeg on tänuaeg. Oleme osalised elus, meie mõistatus maailmas. Meie igapäevane töö on ülim, mida teha saame. Tööd teeme endale, perele, teiste heaks.

Meie Kilingi-Nõmme Majandusühistu sai 95 aastaseks. Ühistu on auväärses eas. Me kummardame tema ees. Tema inimesed, töötajad, on ta tulehoidjad. Kui palju eri põlvkondi on olnud ühistus tegevad! Mõeldes tänastele töötajatele, mõtleme müüjatele, kaupmeestele.

Suurem osa neist on naised, kes käivad tööl, kasvatavad

lapsi, hoiavad kodu korras, kannavad kõik pereraskused üksi, sest mehed töötavad üle ilma laiali. Tööl tuleb tihti tõsta raskusi, mida peaks tegema mehed, aga seda teeb kauplustes meie õrnem pool. Tööpäevad on vahetustega,

pikad; lapsed tulevad koolist, ootavad õpetust, söögitegemist, ema hoolt. Kuid pingeline töö ei võimalda alati kõike seda.

Lubage teha Teile suur kummardus tänutäheks tehtud töö eest!

Austus ja tänu kuulub Teile, meie ühistu liikmed, veteranid ja kliendid. Teie olete need, keda teenindame, ja meie soov on seda üha paremini ja paremini teha. Vastastikku üksteist mõistes areneme ka meie paremaks.

Kaunist jõuluaega, head uut aastat Teile kõigile soovib Kilingi-Nõmme Majandusühistu juhatus!

Peep KALJUSTE

Saarde Vallavalitsus teatab

Saarde Vallavalitsus avalikustab Saarde valla arengukava aastateks 2006-2011 muutmise eelnõu. Arengukava muutmise eelnõuga saab tutvuda ajavahemikul **11.12.2006 kuni 07.01.2007** Saarde Vallavalitsuses ja Internetis aadressil <http://www.saarde.ee> (Valitsemine - Dokumendid - Eelnõud).

Kriya-hatha jooga treeningud

Kilingi-Nõmme Tervisekeskuse III korruse saalis
E 19.00 - 20.30 Toomas Õunap
N 19.00 - 20.30 Kalle Koop
Ühe korra maksumus 45 krooni.
Mugav riietus, kaasa võimlemismatt!

Suur fotovõistlus lõpusirgel!

Võistlusele oodatakse fotosid eelkõige Saarde valla elanikelt. Fotod tuleb varustada nimetusega ja autori andmetega. Tuua-saata Saarde Vallavalitsusse (Nõmme 22, Kilingi-Nõmme, 86304). **Konkurss lõppeb 31. detsembril 2006! KIIRUSTAGE!**